

## POSTANOWIENIE

Dnia 15 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa J. J.  
przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Rejonowego w P.  
o ochronę dóbr osobistych,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 czerwca 2022 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)  
z dnia 5 listopada 2020 r., sygn. akt VI ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od skarżącego na rzecz Skarbu Państwa - Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego,**
- 3) oddala wniosek adw. S. S. o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu ze środków Skarbu Państwa.**

### UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda J. J. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 5 listopada 2020 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga

kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m. in. postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., sygn. akt II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji.

Skarżący – uzupełniając braki skargi kasacyjnej – powołał się na jego zdaniem istotne zagadnienie prawne, którym miałoby być dokonanie oceny czy działanie Sądu pozbawiające stronę w sposób faktyczny możliwości realizacji przysługującej jej prawnie działań nie wpływa na godność jednostki, jeżeli połączona jest jeszcze z – zdaniem skarżącego – arbitralną oceną zamiarów strony przed tym jeszcze, zanim staną się one faktyczną realizacją uprawnienia wynikającego z przepisów prawa (podjęcie środków prawnych), a także czy uciążliwość logistyczna petenta prawnego dla systemu wymiaru sprawiedliwości może uzasadniać odmowę zwolnienia od kosztów i przyznania pełnomocnika

z urzędu w sytuacji, kiedy dla pozbawionego środków materialnych i kompetencji profesjonalnych osadzonego w areszcie śledczym jest to w ogóle warunek niezbędny do wszczęcia i przeprowadzenia postępowań mających na celu zapewnienie kontroli legalności działań odpowiednich władz względem pozbawionego wolności człowieka.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest oczywiście bezzasadny. Możliwość odmowy zwolnienia strony od kosztów sądowych lub ustanowienia pełnomocnika w celu wniesienia środka prawnego, który z oczywistych względów jest pozbawiony podstaw jest bezsporna (por. uchwałę 7 sędziów SN z dnia 13 lipca 2010 r., sygn. akt III CZP 29/10, OSNC 2010, nr 11, poz. 144). W orzecznictwie utrwalone jest stanowisko, że realizacja uprawnień procesowych co do zasady nie jest objęta ochroną jako dobro osobiste (por. wyrok SN z dnia 6 maja 2010 r., sygn. akt II CSK 640/09, [www.sn.pl](http://www.sn.pl), wyrok SN z dnia 24 września 2015 r., sygn. akt V CSK 741/14, OSNC 2016, nr 7 – 8, poz. 95, postanowienie SN z dnia 21 sierpnia 2020 r., sygn. akt V CSK 557/19).

Wobec powyższego, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

Odnosząc się do żądania zasądzenia na rzecz pełnomocnika powoda kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu i mając na uwadze powyższe argumenty, należy zauważyć, że za utrwalony należy uznać pogląd, iż czynności pełnomocnika zawodowego ustanowionego przez sąd, które są sprzeczne z zasadami profesjonalizmu, nie uzasadniają przyznania mu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej. Takim przypadkiem jest sporządzenie skargi oczywiście bezzasadnej (zob. postanowienie SN z dnia 11 maja 2011 r., sygn. akt II CSK 699/10, OSNC Zbiór Dodatkowy nr C/2011, poz. 72, Biuletyn SN 2011, nr 5, s. 15, por. także postanowienia SN z dnia 12 listopada 2014 r., sygn. akt II PZ 17/14, [www.sn.pl](http://www.sn.pl), z dnia 3 sierpnia 2012 r., sygn. akt I CSK 106/12, [www.sn.pl](http://www.sn.pl), z dnia 26 listopada 2010 r., sygn. akt IV CSK 332/10, nie publ., z dnia 20 września 2007 r., sygn. akt II CZ 69/07, OSNC 2008, nr 3, poz. 41, Biuletyn SN 2007, nr 12, s. 13).

